

1

Globalvettregel 1

VURDER KONSEKVENSENE AV VALG OG PRIORITERINGER

Hva er målet med det du gjør og for hvem gjør du det? Husk at en god intensjon ikke nødvendigvis fører til noe godt. Undersøk før du setter i gang.

FORBEREDELSE

Denne oppgaven handler om å se en sak fra flere sider ved å øve seg i å se andres perspektiver. Det trengs ingen forkunnskaper, men se gjerne [lærerveilederen](#) for bakgrunnsstoff.

Utstyr: Store ark og tusjer.

REFLEKSJON

Les eksempelet under for elevene:

«I Oslo og andre byer har flere selskaper etablert tilbud om leie av elektrisk sparkesykkel i sentrum ved bruk av en app. Målet er å redusere forurensning, løse opp trafikkorker og gi et bedre tilbud til byens innbyggere for framkommelighet. Dette tiltaket støtter opp om FNs bærekraftsmål nr. 12 om bærekraftige byer og samfunn, samt nr. 13 om å redusere klimagassutslipp.»

Del elevene i mindre grupper og be dem drøfte følgende spørsmål (ca. 20 min):

- Hvilke positive konsekvenser har tilbudet om el-sparkesykkel hatt?
- Hvilke negative konsekvenser har el-sparkesyklene? Og for hvilke grupper mennesker?
- Hvordan kunne selskapene ha forutsett de negative konsekvensene?
- Kan du komme på andre eksempler på saker som har hatt gode intensjoner, men som har fått negative konsekvenser, enten nasjonalt eller globalt?
- Har du egenopplevde erfaringer med en sak med gode intensjoner som også fikk negative konsekvenser?

Etter gruppesamtalene deles refleksjoner fra gruppen i plenum. Bruk gjerne litt tid på andre eksempler elevene deler og drøft disse (ca. 20 min).

MÅL

Få forståelse for hvordan en sak kan ha ulike konsekvenser. Se en sak fra flere sider. Bevissthet rundt egen påvirkningskraft.

TID/DELTAKERE

Ca. 2 skoletimer.
15-20+ deltakere.

KOMPETANSER

Kritisk tenking
Systemtenkning
Problemløsning
Kreativitet
Samarbeid

Utviklet av

Med støtte fra

Globalvettregel 1

VURDER KONSEKVENSENE AV VALG OG PRIORITERINGER

HANDLEKRAFT

Elevene går tilbake til gruppene. Gruppene bruker eksempelet om el-sparkesykkel (eventuelt et annet eksempel dere drøftet i refleksjonsdelen) og kom med forbedringsforslag slik at negative konsekvenser minimeres.

- Hvilke behov må det tas hensyn til?
- Hvem må involveres i utforming av tiltak?
- Hvilke tiltak kan iverksettes?
- Hvordan kan tiltakene best kommuniseres?

Skriv ned forslagene på et stort ark – vær gjerne kreativ i utformingen av plakaten (ca. 30 min). Plakatene presenteres for hverandre (ca. 3 min pr. gruppe)

Dersom tid, kan gruppene oppfordres til å skrive et kort leserinnlegg (f.eks. til Si;D i Aftenposten) hvor elevene fronter forslagene sine.

Tips

- The Danger of a Single Story by Chimamanda Ngozi Adichie: https://www.ted.com/talks/chimamanda_ngozi_adichie_the_danger_of_a_single_story
- SAIH: Radi-Aid musikkvideo "Africa for Norway": <https://www.youtube.com/watch?v=oJLqyuxm96k>
- Barbie Saviour (om frivillighetsturisme i Afrika): <https://www.bbc.com/news/world-africa-36132482>
- "Promises" – dokumentar om israelske og palestinske barn: <https://topdocumentaryfilms.com/promises/>
- All Different, All Equal – undervisningsopplegg: <https://rm.coe.int/1680700aac>
- Nyhetssak i Dagbladet (2020) om problemer knyttet til el-sparkesykkel i Oslo: <https://www.dagbladet.no/nyheter/oslo-har-fatt-nok-na-taues-elsparkesyklene-inn/72707733>
- Sak i Bistandsaktuelt (2018) om hvordan bistandsprosjekter (med gode intensjoner) lager negative stereotypiske bilder av mennesker i utviklingsland: <https://www.bistandsaktuelt.no/nyheter/2018/radi-aid-research/>
- Aftenpostens samleside for vindkraftsaker – fornybar energi som ikke bare har positive konsekvenser: <https://www.aftenposten.no/tag/vindkraft>

Utviklet av

Med støtte fra